

RET TEN I HERNING

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 20. november 2019

Rettens nr. 99-4836/2019

Politiets nr. 4100-84169-01739-19

Anklagemyndigheden mod

T

. . .

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 6. november 2019. T er tiltalt for overtrædelse af

1.

Udlændingelovens § 60, stk. 2, jf. § 42 a, stk. 1, 1. pkt.,

ved i nedenstående periode at have undladt at overholde sin af Udlændingestyrelsen den 16. august 2019, forkyndt den 16. august 2019, pålagte opholdspligt på Udrejsecenter Kærshovedgård, Kærshovedgård 17 ved Ikast:

041019-131019 (9 gange)

2.

Udlændingelovens § 60, stk. 2, jf. § 42 a, stk. 10,

ved i nedenstående periode, i tidsrummet mellem kl. 23.00 og kl. 06.00 at have opholdt sig uden for det pålagte indkvarteringssted Udrejsecenter Kærshovedgård, Kærshovedgård 17 ved Ikast, uden forinden som bestemt af Udlændingestyrelsen den 16. august 2019, forkyndt den 16. august 2019, at give underretning til indkvarteringsoperatøren herom:

061019-081019 (2 gange)

3.

Udlændingelovens § 60, stk. 2, jf. § 34, stk. 4, ved i nedenstående tilfælde at have undladt at overholde sin af politiet den 16. august 2019 pålagte meldepligt hver dag kl. 9.00-15.00 hos politiet på

Std 75284

Udrejsecenter Kærshovedgård, Kærshovedgård 17 ved Ikast:
den 19. august 2019 (1 gang). den 7., 8., 9., 10., 11., 12., og 13. oktober
2019 (7 gange)

5.

Udlændingelovens § 60, stk. 1, jf. § 42 a, stk. 7, 4. pkt.,
ved den 8. september 2019 i tidsrummet fra ca. kl. 08.00 til ca. kl. 12.45 på indkvarteringsstedet Kærshovedgård, Kærshovedgård 17 i Ikast, i beruset tilstand og gennem en voldelig og truende adfærd over for personalet samt øvrige personer, der opholder sig på stedet, at have lagt hindringer i vejen for udførelsen af opgaver med driften samt opretholdelsen af ro og orden på stedet, idet tiltalte kaldte personalet diverse ukvemsord, sparkede på bygningernes døre og truede andre beboere, ligesom han til personalet, herunder politiassistent P, råbte: "jeg er fucking ligeglad med politiet".

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at tiltalte i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jf. § 24, nr. 2 og § 32, stk. 3, udvises med indrejseforbud i et tidsrum, som retten fastsætter.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte T og af vidnet politiassistent P.

Af retsbogen for grundlovsforhøret den 23. oktober 2019 fremgår følgende:

"Sigtede, T, nægtede sig skyldig med henvisning til, at han har fået tilladelse til at overnatte uden for Kærshovedgård i perioden fra den 4. til 6. oktober 2019. Hans tilladelse til at overnatte uden for Kærshovedgård fremgår af et brev af 2. oktober 2019.

Sigtede forklarede, at han flyttede til Kærshovedgård den 17. august 2019. Han er bekendt med sin opholdspligt, meldepligt og underretningspligt og begynder at forstå,

hvad reglerne betyder for ham. Han var på besøg hos sine forældre i weekenden fra den 4. til den 6. oktober 2019. Han lider af PTSD og havde også problemer med sin kæreste. Han havde det bare ikke ret godt og manglede overskud. Han kom først tilbage til Kærshovedgård 13. oktober 2019. Mens han var væk fra Kærshovedgård, havde han ringet dertil og sagt, hvordan han havde det. Han havde også spurgt, hvad han kunne gøre. Han fik det råd at ringe til det telefonnummer, som man kan kontakte, når man vil give underretning om, at man ikke opholder sig på Kærshovedgård mellem kl. 23 og 6. Han ringede til det telefonnummer og indtastede også sit ID-nummer, men han kan ikke huske, om han gjorde det hver dag. Han tør derfor ikke sige, at han med sikkerhed ringede både den 6., 7. og 8. oktober. Telefonnummeret begynder med cifrene 65. Han lider af PTSD og er ikke sikker på, at han ringede ind den 6. - 8. oktober 2019.

Han har ikke været på Kærshovedgård fra den 4. oktober til den 13. oktober. Derfor har han heller ikke overholdt meldepligten fra den 7. oktober til 13. oktober 2019 ved at "scanne sig ind" på sædvanlig vis. Derimod har han i en vis udstrækning givet underretning via den automatiske telefon i hvert fald nogen af dagene.

Det er ikke, fordi han vil holde sig væk fra Kærshovedgård, for han gider ikke sidde i fængsel. Det var alene fordi, det var en uge, hvor han ikke havde det godt psykisk og havde brug for at være hjemme hos sine forældre på grund af PTSD. Det er en lidelse, som han har haft længe. Nogle måneder har han det godt, og andre ikke så godt. Han kom tilbage til Kærshovedgård den 13. oktober 2019 og har været der siden.

Han har netop fået tilladelse til at tage væk fra Kærshovedgård den kommende weekend den 25. - 27. oktober 2019. Han må indrømme, at han har lagt mærke til, at det af tilladelsen fremgår, at den bortfalder i sin helhed, både hvis man forlader centret før den periode, som tilladelse omfatter, og hvis man kommer tilbage, efter tilladelsen er udløbet."

Tiltalte har vedstået forklaringen, og har supplerende forklaret, at han ikke vidste, at tilladelsen til at tage væk fra Kærshovedgård for den 4. - 6. oktober 2019 ville bortfalde helt, hvis han ikke kom tilbage den 6. oktober. Det var 3. gang, at han havde tilladelse til at tage væk. Han havde fået tilladelsen udleveret skriftligt. Han fik også tilladelse til at tage væk igen, efter at han var kommet tilbage.

Det er rigtig nok, at han ikke fik meldt sig hos politiet den 19. august 2019. Han havde drukket meget dagen før og sov over sig, så han først var ved politiet lidt over kl. 15.

Når han ikke kom tilbage til Kærshovedgård den 6. oktober, skyldtes det, at han følte sig låst helt inde i sig selv og ikke så sig i stand til at gå ud af forældrenes lejlighed. Han var så angst, at han end ikke turde gå ned i Fakta. Han ringede til Kærshovedgård og talte med en kvindelig betjent enten søndag eller mandag. Han forklarede hende, hvordan han havde det. Hun sagde, at der ikke var noget, han kunne gøre, udover at han skulle indtaste sit IDnummer. Der var ikke nogen, som han kunne komme til at tale med. Efter denne besked, fik han de efterfølgende dage indtastet sit IDnummer. Det kan godt passe, at han ikke fik gjort det den 6. og 7. oktober. Den medicin, som han får for sine psykiske problemer, havde han med sig til forældrene og tog også her. Det hjælper ham noget, men selvom han har taget medicinen i over 10 år, er der fortsat dage, hvor han får det rigtig dårligt.

Om forhold 5 har tiltalte forklaret, at han ikke husker noget om, hvad han lavede den pågældende dag. Han havde drukket meget, hvilket ikke fungerer særligt godt sammen med den medicin, som han får. Hans PTSD bliver bare endnu værre, og han kan slet ikke huske noget. Årsagen til, at han sommetider alligevel begynder at drikke, er, at han ikke har det godt. Han har bedt sin forsvarer om at klage over den administrative udvisning, da han ikke vidste, hvad der var sket, og det hele skyldes hans helbredsforhold.

Politiassistent P har som vidne forklaret, at han den 8. september 2019 var på arbejde på Kærshovedgård. Lige efter at han var mødt ind om morgenen ved 7-8 tiden var der en råben udenfor politiets kontor. Det var tiltalte, som var meget fuld. Vidnet gav ham flere gange besked på at gå i seng. De havde fået at vide af andre, at tiltalte havde festet og drukket hele natten. Tiltalte kom imidlertid også ind på kontoret og sagde forskellige ukvemsord, som de dog ikke sigtede ham for der. Der kom også flere beboere og klagede over, at tiltalte sparkede på dørene. Omkring middagstid besluttede de, at det måtte være nok. Han gik ud og fandt tiltalte på græsset, hvor han råbte tiltalte an. Han sagde til tiltalte, at nu skulle det være slut, men tiltalte sagde, at han var fucking ligeglad med politiet mv. Herefter besluttede de at anholde ham og tage ham med til afrusning i detentionen i Holstebro.

Der er dokumenteret tilladelse til tiltalte til at overnatte udenfor udrejsecenter Kærshovedgård natten mellem den 4. oktober og den 5. oktober 2019, samt natten mellem

den 5. oktober og den 6. oktober 2019. Tilladelsen er dateret den 2. oktober 2019. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

"Betingelser for tilladelsen

Hvis du opholder dig uden for udrejsecenteret i længere tid, end denne afgørelse giver dig tilladelse til, anmelder Udlændigestyrelsen dig til politiet for, ikke at have overholdt din opholdspligt i hele den periode, hvor du ikke har opholdt dig i centeret. .."

Udlændingestyrelsen har den 30. september 2019 administrativt besluttet af udvise tiltalte i 2 år efter udlændingelovens § 25a, stk. 1, nr. 1 med henvisning til det forhold, som er omfattet af tiltalens forhold 5. Tiltalte har påklaget afgørelsen til Udlændingenævnet ved forsvarerens brev af 31. oktober 2019 navnlig med henvisning til tiltaltes helbredsforhold, og at hændelsen har været udtryk for en belastningsreaktion.

Tiltalte er ved Østre Landsrets dom af 16. november 2018 idømt en fællesstraf på fængsel i 10 måneder og udvist af Danmark med et indrejseforbud i 6 år for grov vold i gentagelsestilfælde.

Tiltalte har anmodet om, at Østre Landsrets afgørelse om udvisning ophæves. Sagen herom behandles ved Københavns Byret i medfør af udlændingelovens § 50 og blev ved et retsmøde den 6. august 2019 udsat på indhentelse af en ny udtalelse fra Udlændingestyrelsen. Tiltaltes forklaring under dette retsmøde er dokumenteret.

Den 14. august 2019 har Flygtningenævnet besluttet, at tiltalte ikke kan tvangsmæssigt udsendes til Somalia, jf. udlændingelovens § 31, og at der ikke foreligger sådanne særlige grunde, at han kan meddeles opholdstilladelse.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han kom til Danmark som 8-årig. Han har ikke været i Somalia siden. Han taler kun meget lidt somali. Han var i 2 år hos sin tante i Kenya for at lære koranen. Han talte ikke somali men engelsk med tanten, og derudover lærte han swahili, som tales i Kenya. Han har ingen familie i Somalia. I 2008 blev han overfaldet af en sindsforvirret mand, som stak ham 13 gange med kniv, blandt andet i halsen. Han var tæt på at dø og lå i koma i 6 dage. Han har lidt af PTSD siden. Hans bedste ven, som hjalp ham, begik året efter selvmord. Tiltaltes bror, der var blevet radikaliseret, døde under udførsel af et selvmords- terrorangreb i Somalia. Det kunne han se på You-Tube. Det gjorde ikke hans psykiske problemer mindre. Han har været i et behandlingsforløb med samtaler med psykiater eller psykolog i mange år. Da han sad fængslet i forbindelse med dommen fra sidste år, talte han også lidt med en psykiater. Efter han blev løsladt og fik opholdspligt på

Kærshovedgård, har han derimod kun fået medicinsk behandling for sine psykiske problemer. De tilbyder ikke samtalebehandling i sundhedsklinikken på Kærshovedgård. Han har dog forsøgt at tale lidt med nogle Røde Kors-ansatte.

Tiltalte har under denne sag været frihedsberøvet fra den 23. oktober 2019.

Rettens begrundelse og afgørelse

Forhold 1-3:

Det er ubestridt, at tiltalte er pålagt de i forhold 1-3 omtalte pligter, og at han ikke har opholdt sig på Kærshovedgård, givet underretning til indkvarteringsoperatøren eller meldt sig ved politiet som anført i tiltalen. Tiltalte, der forstår dansk og har gået i dansk skole, har endvidere forklaret, at han havde fået udleveret tilladelsen til at overnatte udenfor Kærshovedgård på skrift forud for besøget hos forældrene, og retten finder det derfor bevist, at tiltalte i hvert fald burde have forstået, at tilladelsen bortfaldt i sin helhed, hvis han ikke vendte tilbage til Kærshovedgård den 6. oktober 2019. Selvom tiltalte lider af PTSD, og selvom det ikke kan afvises, at tiltalte på et tidspunkt ringede til Kærshovedgård og forklarede, at han havde det skidt og derfor ikke kunne komme tilbage, finder retten det ikke alene ved tiltaltes forklaring godtgjort, at tiltalte var så syg, at han ikke kunne vende tilbage, og at tiltalte således i hvert fald uagtsomt har overtrådt sine pligter som anført i tiltalen i perioden fra den 4. oktober - 13. oktober 2019. Herefter og da tiltalte - selvom han har psykiske vanskeligheder - også har handlet uagtsomt ved at drikke sig fuld og sove over sig, så han ikke fik meldt sig ved politiet den 19. august 2019, er tiltalte i det hele skyldig i tiltalen i disse forhold.

Forhold 5:

Tiltalte er ikke idømt en bøde eller anden strafferetlig sanktion for dette forhold. Det forhold, at han er pålagt en administrativ udvisning, hvilken afgørelse er under påklage, er derfor ikke til hinder for, at forholdet kan pådømmes under denne sag. Ved politiassistent Ps forklaring er det endvidere bevist, at tiltalte er skyldig i tiltalen.

Strafudmåling og udvisning:

Selvom tiltalte i mange år har lidt af alvorlig PTSD, har han i forbindelse med sin seneste dom sidste år, siddet i almindeligt fængsel i mange måneder, ligesom han har siddet varetægtsfængslet i almindelig arresthus i de seneste 4 uger. Herefter og efter rettens opfattelse af tiltalte i retten, er der ikke grundlag for at antage, at tiltalte er omfattet af straffelovens § 16, hvorfor retten ikke har fundet grundlag for at udsætte sagen på indhentelse af en mentalundersøgelse.

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage, jf. udlændingelovens § 60, stk. 2, jf. § 34, stk. 4, og

jf. § 42 a, stk. 1, 1. pkt. og stk. 10 samt udlændingelovens § 60, stk. 1, jf. § 42 a, stk. 7, 4. pkt. Retten har lagt vægt på, at tiltalte i august 2019 har overtrådt pligterne 1 gang, og at han i oktober 2019 har overtrådt pligterne mere end 10 gange. Det forhold, at tiltalte ikke straks blev anholdt og begæret varetægtsfængslet, da han returnerede til Kærshovedgård den 13. oktober 2019, kan ikke føre til en ændret vurdering. Det bemærkes i den forbindelse, at politiet og retten af kapacitetsmæssige grunde på daværende tidspunkt ikke var i stand til at afholde grundlovsforhør i alle de sager om overtrædelse af opholds- og meldepligt, som var konstateret.

Efter udlændingelovens § 57 kan anklagemyndigheden indhente en udtalelse fra Udlændigestyrelsen, inden der nedlægges påstand om udvisning. Det er imidlertid ikke et krav, og retten finder, at sagen er tilstrækkeligt oplyst. Retten tager udvisningspåstanden til følge i medfør af udlændingelovens § 24, nr. 2, jf. § 26, stk. 2, da udvisningen ikke med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Retten har herved lagt vægt på, at tiltalte ikke har lovligt ophold her i landet, idet han allerede er udvist. Selvom Østre Landsret ikke måtte have haft fuldt samme oplysninger om tiltaltes helbredsforhold som nærværende ret, finder retten således ikke grundlag for at undlade udvisning. Det bemærkes i den forbindelse, at det indrejseforbud, som knyttes til nærværende dom, ikke løber i forlængelse af det tidligere meddelte indrejseforbud, men parallelt med dette.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal straffes med fængsel i 60 dage.

Tiltalte udvises af Danmark. Tiltalte pålægges indrejseforbud i 6 år. Indrejseforbuddet regnes fra udrejsen eller udsendelsen.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

D O M

afsagt den 8. januar 2020 af Vestre Landsrets 5. afdeling (dommerne Henrik Estrup, Linda Hangaard og Bjarke Stig Andersen (kst.) med domsmænd) i ankesag

V.L. S-2500-19

Anklagemyndigheden

mod

T

. . .

(advokat Finn Roger Nielsen, København)

Retten i Herning har den 20. november 2019 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 99-4836/2019).

Påstande

Tiltalte, T, har påstået frifindelse i forhold 1-3, subsidiært strafbortfald og mest subsidiært formildelse. Tiltalte har i forhold 5 påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Tiltalte har endvidere påstået frifindelse for påstanden om udvisning.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende oplysninger

I forbindelse med ankesagen har Udlændingestyrelsen afgivet en supplerende udtalelse af 3. januar 2020, der er berigtiget den 8. januar 2020, om udvisningsspørgsmålet.

Forklaringer

Tiltalte og vidnet politiassistent P har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans.

Tiltalte har supplerende vedrørende forhold 5 forklaret, at han dagen efter episoden sagde undskyld til betjentene, fordi han havde fået at vide, at han havde opført sig dårligt dagen forinden.

P har supplerende forklaret, at de omkring kl. 7.30 kunne høre råben. De traf tiltalte, der højrøstet henvendte sig til dem. De prøvede at løse situationen ved at få tiltalte til at gå i seng, men det lykkedes ikke. De prøvede flere gange at få ham til at gå i seng. Som han husker det, sagde tiltalte flere gange ting som ”fucking panser” og ”jeg er ligeglad med politiet”.

Der kom et par andre beboere op i vagtstuen og klagede over tiltalte. De sagde, at de var bange for tiltalte, og at han gik rundt og råbte og sparkede på dørene. Han husker ikke, om beboerne fortalte om konkrete trusler.

Til slut besluttede de at bede politiet i Herning hente tiltalte og køre ham til detentionen. Han var ikke bekendt med, at tiltalte lider af psykisk sygdom. Han mener, at tiltalte senere kom og ville undskylde sin opførsel.

Landsrettens begrundelse og resultat

Forhold 1-3:

Det er også for landsretten ubestridt, at tiltalte er pålagt de i forhold 1-3 omtalte pligter, og at han ikke har overholdt disse pligter som anført i tiltalen.

Tilladelsen til at overnatte uden for Udrejsecenter Kærshovedgård nætterne mellem den 4. og 6. oktober 2019 bortfaldt i sin helhed, da tiltalte ikke vendte tilbage den 6. oktober 2019, hvilket udtrykkeligt fremgår af tilladelsen.

Tiltalte har ikke ved de lægelige oplysninger om, at han lider af PTSD og depression, herunder oplysningerne om hans lægeordnede medicin, godtgjort, at han i perioden fra den 6.

oktober 2019 til den 13. oktober 2019 var så syg, at han var ude af stand til at vende tilbage til Udrejsecenter Kærshovedgård.

Herefter og i øvrigt af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det også efter bevisførelsen for landsretten, at tiltalte er fundet skyldig som sket i forhold 1 – 3.

Forhold 5:

Det tiltrædes, at den administrative udvisning, som tiltalte er pålagt af Udlændingestyrelsen ved afgørelse af 30. september 2019, ikke er til hinder for, at forholdet kan pådømmes under denne sag.

Det er efter vidnet politiassistent Ps forklaring bevist, at tiltalte den 8. september 2019 i beruset tilstand var højroret og kaldte personalet ”fucking panser” og lignende, sparkede på bygningernes døre, ligesom han til personalet, herunder til politiassistent P råbte ”jeg er fucking ligeglad med politiet”. Det er derfor bevist, at tiltalte i det anførte omfang har overtrådt udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 4. pkt.

Straffen:

Tiltalte har i forhold 1-3 overtrådt de pålagte pligter en gang i august 2019 og mere end 10 gange i oktober 2019. Det tiltrædes derfor, at straffen er fastsat til fængsel i 60 dage.

Udvisning:

Der skal ikke i forbindelse med afgørelsen af spørgsmålet om udvisning tages stilling til, om tiltalte i hjemlandet risikerer at blive udsat for behandling i strid med artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Denne vurdering foretages af udlændingemyndighederne i forbindelse med en eventuel udsendelse.

Tiltalte kom til Danmark som 8-årig og fik lovligt ophold her i juli 1992. Hans lovlige ophold i Danmark har alene været afbrudt af varetægtsfængsling og afsoning samt et ophold i Kenya fra den 1. juli 1996 til den 11. februar 1999.

Ved Østre Landsrets ankedom af 16. november 2018 blev tiltalte udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

Flygtningenævnet har den 14. august 2019 truffet beslutning om, at udlændingelovens § 31, stk. 1, er til hinder for, at tiltalte kan udsendes tvangsmæssigt til Somalia, idet han risikerer overgreb omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 2. Flygtningenævnet traf samtidig beslutning om, at der ikke forelå sådanne særlige grunde, at tiltalte på ny kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2.

Tiltalte har således ikke haft lovligt ophold i Danmark siden den 16. november 2018, og betingelserne i udlændingelovens § 24, nr. 2, for at udvise ham af Danmark er derfor opfyldt, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Tiltalte har som anført haft ophold i Danmark siden han var 8 år, bortset fra en periode på ca. 2,5 år, hvor han opholdt sig hos sin faster i Kenya. Han taler dansk og har gået i skole i Danmark. Han har sin mor og 6 søskende i Danmark, og det kan lægges til grund, at han ingen tilknytning har til Somalia, hvor han ikke har været, siden han før 1992 udrejste sammen med sin mor og søskende.

5 voterende udtaler herefter:

Tiltalte er siden 2010 straffet adskillige gange, herunder flere gange for vold. Han er ved dom af 18. oktober 2016 udvist betinget, og han er ved ankedom af 16. november 2018 udvist med indrejseforbud i 6 år.

Efter det anførte, herunder navnlig at han ikke har lovligt ophold i Danmark sammenholdt med oplysningerne om arten og grovheden af tiltaltes tidligere kriminalitet, og da han ikke har samlever eller børn i Danmark, finder vi, at udvisning efter en samlet vurdering må anses for en proportional foranstaltning, og at udvisning dermed ikke med sikkerhed er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2, sammenholdt med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Vi stemmer derfor for at stadfæste dommens bestemmelse om udvisning.

1 voterende udtaler:

Efter arten og grovheden af den nu begåede kriminalitet finder jeg efter en samlet vurdering, herunder særligt tiltaltes lange ophold i Danmark og manglende tilknytning til Somalia, at

udvisning, uanset arten og omfanget af den tidligere begåede kriminalitet, er et uproportionalt indgreb i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Jeg stemmer derfor for at frifinde tiltalte for udvisningspåstanden.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet, således at dommens bestemmelse om udvisning stadfæstes.

Med de anførte ændringer stadfæster landsretten dommen.

Tiltalte har fortsat været frihedsberøvet under anken.

T h i k e n d e s f o r r e t

Byrettens dom stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 1. april 2022

Sag 36/2020

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Finn Roger Nielsen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Herning den 20. november 2019 (99-4836/2019) og af Vestre Landsrets 5. afdeling den 8. januar 2020 (S-2500-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Henrik Waaben, Lars Hjortnæs, Jan Schans Christensen, Kurt Rasmussen og Søren Højgaard Mørup.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse og frifindelse for udvisning.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Ved Retten i Glostrups dom af 18. oktober 2016 var T blevet fundet skyldig i overtrædelse af bl.a. straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 247, og idømt fængsel i 1 år og 6 måneder. Han var endvidere blevet udvist betinget af Danmark med en prøvetid på 2 år.

Ved Østre Landsrets dom af 16. november 2018 var T blevet fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 247, og idømt fængsel i 10 måneder som fællesstraf med en

reststraf efter prøveløsladelse på 132 dage. Han var samtidig blevet udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

Flygtningenævnet traf den 14. august 2019 afgørelse efter udlændingelovens § 49 a om, at T ikke kan udsendes tvangsmæssigt til Somalia, jf. udlændingelovens § 31. Nævnet afgjorde samtidig, at der ikke foreligger sådanne særlige grunde, at han kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, jf. § 10.

Udlændingestyrelsen traf den 16. august 2019 afgørelse om, at T indtil videre har pligt til at opholde sig i Udrejsecenter Kærshovedgård. Samme dag bestemte styrelsen, at han har pligt til at give underretning til udrejsecenteret, hvis han opholder sig uden for centeret i tidsrummet mellem kl. 23 og kl. 6.

Nordsjællands Politi meddelte ligeledes den 16. august 2019 T, at han med virkning fra den 17. august 2019 hver dag skal give møde hos politiet på Udrejsecenter Kærshovedgård mellem kl. 9 og kl. 15.

Den foreliggende sag blev oprindeligt berammet til foretagelse i Højesteret den 9. september 2020.

Under henvisning til, at udvisning ikke var iværksat, og at der var indtrådt væsentlige ændringer i hans forhold, begærede T spørgsmålet om ophævelse af udvisningsbestemmelsen i landsrettens dom af 16. november 2018 indbragt for retten i medfør af udlændingelovens § 50. Anklagemyndigheden indbragte anmodningen for Københavns Byret, der ved kendelse af 18. juni 2020 ophævede udvisningen.

Anklagemyndigheden kærede byrettens afgørelse til Østre Landsret, der berammede sagen til mundtlig forhandling den 21. september 2020.

Højesteret udsatte på den baggrund hovedforhandlingen i denne sag til den 24. november 2020.

Ved kendelse af 21. september 2020 ændrede landsretten byrettens kendelse, således at udvisningsbestemmelsen i landsrettens dom af 16. november 2018 blev opretholdt.

Den 16. november 2020 anmodede T om udsættelse af hovedforhandlingen på indhentelse af mentalerklæring og på Procesbevillingsnævnets afgørelse af en ansøgning om tilladelse til at indbringe landsrettens kendelse af 21. september 2020 for Højesteret. Højesteret imødekom anmodningen.

Med Procesbevillingsnævnets tilladelse kærede T landsrettens kendelse til Højesteret.

Til brug for nye straffesager mod T ved Retten i Glostrup og Retten i Herning er der udarbejdet en retspsykiatrisk erklæring af 21. maj 2021, hvoraf fremgår bl.a.:

”Konklusion

Observanden er herefter ikke fundet sindssyg, og han kan ikke antages at have været sindssyg på tidspunktet for det påsigtede. Observanden var på tidspunktet for påsigtede med stor sandsynlighed påvirket af alkohol og euforiserende stoffer, men der er ikke holdepunkter for at antage, at en abnorm rustilstand har foreligget. Observanden er klinisk normalt begavet. Han lider ikke af epilepsi eller andre organiske hjernelidelser.

Observanden er statsborger i Somalia, hvor han voksede op under privilegerede forhold, indtil han flygtede med sin mor og søskende til Danmark som 9-årig. Opvæksten her blev belastet pga. kulturelle forskelle, der medførte ophold hos en faster i Kenya i godt to år, og efterfølgende teenageår med bl.a. misbrug og kriminalitet. Han har gennemført 9. klasse afgangsprøve, men ikke fået en uddannelse. Siden 2008 har han været uarbejdsdygtig efter overfald, der medførte psykiske problemer. Siden udvisningsdom i 2019 har han været i Danmark på tålt ophold og var på udrejsecenter Kærshovedgård, indtil han tog tilbage til sin mor i ...by i april 2020.

Observanden har haft misbrug af alkohol og cannabis fra omkring 16-årsalderen og mere sporadisk misbrug af andre misbrugsstoffer.

Observanden beskriver mangeårige symptomer forenelige med PTSD, og han har været mål for omfattende behandlingsindsatser mod PTSD og samtidigt misbrug, desværre med beskedent resultat, et forhold, der blandt andet kan være resultat af ustabil fremmøde, vanskeligheder ved at tage lægemidler som ordineret og vanskelighed ved at opføre eller reducere misbruget.

Ved herværende undersøgelse er der ved klinisk undersøgelse fundet, at observanden er normalt begavet og ikke frembyder tegn på sindssygdom, og at intet heller taler for, at han var sindssyg på tidspunkterne for påsigtede. Han fremstår angstpræget med stadig optagethed af oplevede PTSD-symptomer. Han forholder sig bagatelliserende og ansvarsfralæggende i forhold til tidligere straffede handlinger og fremstår ikke klart moti-

veret for nedsættelse eller ophør af misbrug. Han frembyder personlighedsmæssigt dys-sociale og dependent karakter, som kan være resultat af PTSD, men også påvirket af et mangeårigt alvorligt misbrug af alkohol og euforiserende stoffer. Ved den psykologiske delundersøgelse er han i overensstemmelse hermed ligeledes fundet normalt begavet med en samlet IQ på 75 (70-82 ved 95% konfidensinterval) og uden psykosesuspekterede fænomener. Personligheden ses præget af manglende fast identitetsopfattelse, angstpræg samt dyssociale træk og PTSD lignende symptomer, men ikke i en alvorlighedsgrad, som angivet af observanden.

Observanden findes herefter omfattet af § 69, men man kan ikke, såfremt han findes skyldig, pege på nogen foranstaltning, jf. straffelovens § 68, stk. 2, til imødegåelse af en vis risiko for fremtidig ligeartet kriminalitet som mere formålstjenlig end straf.

Ved betinget dom, kombinationsdom eller prøveløsladelse anbefales tilsyn af kriminalforsorgen med vilkår om lægeligt ledet behandling mod misbrug efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse.”

Ved kendelse af 22. december 2021 stadfæstede Højesteret landsrettens kendelse i sagen om ophævelse af udvisningsbestemmelsen i medfør af udlændingelovens § 50.

Efter afsigelsen af landsrettens dom den 8. januar 2020 er T straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer og gentagne gange straffet for overtrædelser af ordensbekendtgørelsen begået efter landsrettens dom. Der er i alle tilfælde pålagt bødestraf.

Udlændingestyrelsen traf den 30. september 2019 afgørelse om administrativ udvisning af T som følge af hans adfærd på Udrejsecenter Kærshovedgård den 8. september 2019 (forhold 5). Denne afgørelse hjemviste Udlændingenævnet den 15. marts 2021 til fornyet behandling i Udlændingestyrelsen. Den 24. marts 2022 har Udlændingestyrelsen på ny truffet afgørelse om administrativ udvisning af T som følge af hans adfærd på Udrejsecenter Kærshovedgård den 8. september 2019.

Anbringender

T har om straffastsættelsen anført navnlig, at der skal tages hensyn til, at det begåede antal overtrædelser ligger i den nedre del af det interval, der efter de vejledende tilkendegivelser i forarbejderne som udgangspunkt kan straffes med 60 dages fængsel. En straf på 60 dages fængsel vil stå i misforhold til, at han kun er udeblevet fra Udrejsecenter Kærshovedgård i en uges tid.

Det er formildende, at årsagen til, at han ikke rettidigt vendte tilbage til Udrejsecenter Kærshovedgård fra familiebesøget, var, at han lider af svær PTSD, som han på udrejsecenteret alene modtager medikamentel behandling for. Det er også formildende, at han vendte tilbage frivilligt.

Det skal vurderes på ny, om udvisning vil være forenelig med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om retten til respekt for privatliv og familieliv.

Den omstændighed, at han ikke har haft lovligt ophold i Danmark siden den 16. november 2018, kan ikke føre til, at hans meget langvarige ophold i Danmark ikke tages i betragtning. Vurderingen af, hvorvidt en fornyet udvisning vil være forenelig med artikel 8, skal ske med udgangspunkt i, at han har haft ophold i Danmark, siden han var 8 år.

Han har haft sin skolegang i Danmark og skriver og taler dansk flydende. Hans mor, stedfar og søskende bor også i Danmark.

Når han ikke i større omfang har været i uddannelse og beskæftigelse, skyldes det, at han i 2008 blev udsat for et meget voldsomt overfald, der har ført til, at han lider af alvorlig PTSD.

Han har ikke besøgt Somalia, siden han kom til Danmark, og han har heller ikke forudsætninger for at klare sig der.

Hans sociale, kulturelle og frem for alt familiemæssige bånd med Danmark er således væsentligt stærkere end hans tilknytning til Somalia.

På den baggrund er de forhold, der er til pådømmelse nu, ikke af en sådan karakter og alvor, at fornyet udvisning vil være forenelig med Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Anklagemyndigheden har om straffastsættelsen anført navnlig, at straffen efter sagens karakter, herunder overtrædelsernes antal og deres tidsmæssige udstrækning, er fastsat passende og i overensstemmelse med tilkendegivelserne om strafniveauet i forarbejderne.

T skal efter udlændingeloven udvises, medmindre det med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, særligt Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Efter en samlet vurdering af på den ene side karakteren af den nu begåede kriminalitet og Ts mange forstraffe og på den anden side hans tilknytning til Danmark og til hjemlandet Somalia vil udvisning ikke være uforenelig med artikel 8.

Formålet med reglerne om opholds-, underretnings- og meldepligt for udlændinge, der ikke har lovligt ophold i Danmark, og tilkendegivelserne om strafniveauet i forarbejderne viser, at der skal ses med alvor på overtrædelse af reglerne. I Ts tilfælde skal overtrædelserne endvidere ses i sammenhæng med, at han tidligere adskillige gange er straffet for kriminalitet begået her i landet, og at han tidligere er udvist af Danmark først betinget og herefter ubetinget.

For så vidt angår Ts tilknytning til Somalia skal det indgå, at han er født og opvokset der, indtil han som 8-årig kom til Danmark. Han har desuden et vist kendskab til somali. Hans mor taler somali, og det må efter det oplyste om hans familieforhold lægges til grund, at han under sin opvækst har fået et vist kendskab til somalisk kultur.

For så vidt angår Ts tilknytning til Danmark skal der tages hensyn til, at han på gerningstidspunktet ikke havde lovligt ophold i Danmark, idet han allerede var udvist.

Ts PTSD har ikke en sådan karakter, at udvisning af ham vil være uforenelig med Menneskerettighedskonventionens artikel 8, jf. Højesterets kendelse af 22. december 2021.

Det skal også indgå i vurderingen, at udvisningen sker med indrejseforbud i 6 år. Såfremt udvisning med et indrejseforbud af denne længde vurderes uforenelig med artikel 8, skal udvisning i givet fald ske med et kortere indrejseforbud.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstillinger

T er ved Vestre Landsrets dom dømt for overtrædelse af udlændingelovens § 60, stk. 2, ved ikke at have overholdt sin meldepligt den 19. august 2019 samt syv gange i perioden 7.-13.

oktober 2019 (forhold 3), sin opholdspligt ni gange i perioden 4.-13. oktober 2019 (forhold 1) og sin underretningspligt to gange i perioden 6.-8. oktober 2019 (forhold 2). Derudover er han dømt for overtrædelse af udlændingelovens 60, stk. 1, jf. § 42 a, stk. 7, 4. pkt., ved i beruset tilstand gennem sin adfærd over for personalet at have lagt hindringer i vejen for udførelsen af opgaver med driften samt opretholdelsen af ro og orden på Udrejsecenter Kærshovedgård den 8. september 2019 (forhold 5). Han blev ved dommen straffet med fængsel i 60 dage og udvist med indrejseforbud i 6 år.

Sagen drejer sig for Højesteret om strafudmålingen og udvisningen.

Strafudmåling

Overtrædelserne af melde-, opholds- og underretningspligterne har fundet sted i perioden mellem 1. juni 2019 og 1. juni 2021, idet T har overtrådt sin meldepligt en enkelt gang i august 2019 og sine melde-, opholds- og underretningspligter i alt 18 gange i oktober 2019. I forarbejderne til den dagældende bestemmelse i udlændingelovens § 60, stk. 2, (Folketingstidende 2018-19, tillæg A, lovforslag nr. L 140, s. 135) er det forudsat, at straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt udmåles til 7 dages fængsel ved en enkelt overtrædelse inden for en kalendermåned og til 60 dages fængsel ved ti eller flere overtrædelser inden for samme kalendermåned. I forarbejderne (Folketingstidende 2018-19, tillæg A, lovforslag nr. L 140, s. 69) er det anført, at der i en situation, hvor der er begået overtrædelser over flere kalendermåneder, skal fastsættes en fællesstraf efter straffelovens § 88.

Højesteret tiltræder på den baggrund, at straffen er fastsat til 60 dages fængsel, jf. den dagældende udlændingelovs § 60, stk. 1, jf. § 42 a, stk. 7, 4. pkt., nu hjemrejselovens § 23, stk. 1, jf. § 13, stk. 3, den dagældende udlændingelovs § 60, stk. 2, jf. § 34, stk. 4, og § 42 a, stk. 8, 1. pkt., og stk. 10, nu hjemrejselovens § 23, stk. 2, jf. § 12, stk. 2, og § 13, stk. 2 og 4, jf. § 24, stk. 6, 2. pkt., og straffelovens § 3.

Højesteret finder, at der ikke er oplyst omstændigheder, der giver grundlag for at fravige de retningslinjer, som fremgår af forarbejderne.

Udvisning

Højesteret har ved kendelse af 22. december 2021 fundet, at Ts PTSD ikke kunne begrunde ophævelse af bestemmelsen om udvisning i Østre Landsrets dom af 16. november 2018.

Lovens betingelser for udvisning med indrejseforbud i 6 år er opfyldt, jf. udlændingelovens § 24, nr. 2, jf. § 32, stk. 4, nr. 5 (tidligere stk. 3), da T idømmes fængselsstraf og ikke har haft lovligt ophold her i landet i længere tid end de sidste 6 måneder.

Det følger af udlændingelovens § 26, stk. 2, at en udlænding skal udvises efter bl.a. § 24, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, jf. bl.a. dom af 23. juni 2008 i sag 1638/03 (Maslov mod Østrig), præmis 68, at der ved afvejningen efter artikel 8, stk. 2, af, om udvisning kan anses for proportional, skal tages udgangspunkt i en række nærmere angivne kriterier. Den vægt, der skal lægges på de enkelte kriterier, afhænger af den konkrete sags omstændigheder, jf. præmis 70.

Som anført af landsretten kom T, der er somalisk statsborger, som 8-årig til Danmark, hvor han har boet siden, bortset fra et ophold i Kenya på ca. 2 ½ år hos sin faster. Han taler dansk og har gået i skole i Danmark. T er ugift og har ingen børn, men har sin mor og 6 søskende i Danmark. Højesteret finder, at T navnlig i kraft af at have boet en ikke ubetydelig del af sin barndom i Somalia må have et vist kendskab til somali og somaliske forhold.

T er siden 2010 straffet adskillige gange, herunder flere gange for vold. Han blev ved dom af 18. oktober 2016 udvist betinget og blev ved dom af 16. november 2018 udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år. Flygtningenævnet har imidlertid den 14. august 2019 truffet afgørelse om, at han på grund af risikoen for forfølgelse ikke kunne udsendes tvangsmæssigt til Somalia. T er nu straffet med fængsel i 60 dage i anledning af navnlig tilsidesættelse af de opholds-, underretnings- og meldepligter, som han var blevet pålagt af udlændingemyndighederne og politiet som følge af, at han efter udvisningsdommen i november 2018 ikke kunne udsendes af Danmark.

Efter en samlet vurdering af Ts personlige forhold, herunder den kriminalitet, som han har begået, tiltræder Højesteret, at udvisning af ham med indrejseforbud i 6 år ikke kan anses for at være i strid med kravet om proportionalitet i Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.